

USPJEŠNO RAZDOBLJE ZAVODA ZA NAVIGACIJU I SIGURNOST NA MORU

Zavod za navigaciju i sigurnost na moru sačinjavaju nastavnici, oprema i plovi-
la nužni za nautičku edukaciju studenata nautičkog usmjerenja te nautičkih
kolegija na drugim smjerovima Visoke pomorske škole i Odjela za pomorstvo
Sveučilišta u Rijeci. Osim toga, Zavod za navigaciju značajno je angažiran na
izobrazbi pomoraca na mnogim tečajevima i ispitnim komisijama pri Lučkoj
kapetaniji u Rijeci.

Nastavnici Zavoda za navigaciju i sigurnosti na moru su: Pavao Komadina
(red. prof.), Duško Vranić (red. prof.), Dinko Zorović (red. prof.), Damir Zec (izv.
prof.), Sergio Kos (doc.), Robert Mohović (asist.), Ivo Kitarović (v. pred.), Đani
Šabalja (struč. sur.), Đani Mohović (struč. sur.). U zadnjih deset godina Zavod je
ojačan za tri doktora znanosti, jednog magistra znanosti te dva stručna suradni-
ka. Svi članovi Zavoda imaju također pomorska zvanja: osmorica su zapovjed-
nici broda od 3.000 BT ili većeg, a jedan časnik odgovoran za plovidbenu stražu
na brodu od 500 BT ili većim.

Osim prije nabavljene opreme, u novije su vrijeme nabavljena dva navigacij-
ska simulatora koja spadaju u posljednju generaciju simulatora takve vrste i

*Nastavnici Zavoda
za navigaciju i sigurnost
na moru*

homologizirana prema IMO-u. Ti simulatori, kao i otprije nabavljena oprema, primjenjuje se ne samo u nastavi studenata, već i u izobrazbi pomoraca u skladu s Međunarodnom konvencijom o standardima za izobrazbu, izdavanje svjedodžbi i držanje straže pomoraca 1978. (STCW).

Pri Zavodu se organiziraju i tečajevi koji još nisu obvezni za pomorce, već su preporučeni od IMO-a a na zahtjev pomorskih kompanija s ciljem poboljšanja kvalitete svojih pomoraca. Budući da tečajevima pristupaju i stranci, neki se tečajevi održavaju na engleskom ili na talijanskom jeziku.

Više brodova za izobrazbu

S ciljem održavanja što kvalitetnije nastave, nabavljeno je pet plovila – jedrilica 470, doradena radi učenja individualnog jedrenja i veslanja; čamac za spašavanje za učenje kolektivnog veslanja i sudjelovanje na veslačkim regatama; motorni čamac za spašavanje za potrebe vježbi iz sigurnosti na moru i tečajeva za izobrazbu pomoraca; jahta za kolektivno učenje jedrenja studenata i obnavljanje prakse nastavnika u ljetnim mjesecima u jedrenju i brodarenju; brod za izvođenje nastave i vježbi sa studentima, a služi i u izobrazbi pomoraca na raznim tečajevima. Kada se ne koristi u nastavi, brod se koristi na zahtjev državnih tijela i radnih organizacija. Na brodu je ukrcana posada iz redova nastavnog i studentskog kadra Visoke pomorske škole i Odjela za pomorstvo Sveučilišta u Rijeci. Ukrcana su tri zapovjednika u smjeni i tri upravitelja stroja u smjeni kako bi se njihov angažman mogao uskladiti s potrebama naobrazbe i izobrazbe.

Pri Zavodu djeluje i Splavarnica koja posluje u skladu sa zahtjevima Hrvatskoga registra brodova, a ovlaštenu je servisera brojnih proizvođača splavi. Splavarnica obavlja godišnje preglede, popunu, zamjenu i popravak splavi brojnih domaćih i stranih brodovlasnika.

Osim primarnog zadatka – održavanje nastave i vježbi studenata i pomoraca – pri Zavodu se izrađuju mnogi znanstveni i stručni projekti, maritimni elaborati, ekspertize za razne naručitelje, kojih je većina iz pomorske privrede. Izrađeno je više projekata i studija za zaštitu materijala u pomorstvu. Znanat je napor nastavno osoblje uložilo u pisanje knjiga, udžbenika, skripta i lekcija s ciljem potpuna pokrivanja struke literaturom, i tako olakšalo studentima polaganje ispita. Isto tako, tečajevi za izobrazbu pomoraca gotovo su potpuno pokriveni literaturom vlastitih izdanja. Nastavnici Zavoda često su recenzenti knjiga i udžbenika drugih izdavača, osobito onih za nastavu nautike. Velika se pažnja posvećuje nabavci suvremenih knjiga i udžbenika kako bi se studenti i pomorci mogli služiti najnovijom domaćom i stranom literaturom. Isto tako, za potrebe se naobrazbe i izobrazbe, na prijedlog Zavoda, nabavlja i veći broj periodičkih časopisa znanstvenog i stručnog sadržaja.

Pri Zavodu djeluje i grupa za ispravak pomorskih karata i ostalih navigacijskih publikacija Hrvatskoga hidrografskog instituta iz Splita, a pri skriptarnici je organizirana nabavka literature drugih izdavača te prodaja našim studentima i pomorcima, kao i prodaja literature autora Zavoda za navigaciju. Članovi Zavoda za navigaciju i sigurnost na moru pojedinačno, a i Zavod kao cjelina, sudjeluju u radu Centra za izobrazbu pomoraca znatnom pomoći u nastavnici-ma, opremi i organizaciji.

U izvannastavnoj aktivnosti Zavod za navigaciju uključuje se u pomorsku edukaciju studenata svih smjerova ovim aktivnostima: organizacijom tečajeva za voditelja brodica barem jednom na godinu, organizacijom učenja individualnog veslanja i jedrenja, kao i kolektivnog veslanja i jedrenja na tri plovila jednom u tjednu prema slobodnoj prijavi studenata, pomoći u radu *Plime* bilo u organizaciji ili autorstvom u člancima i intervjuima, organizacijom izložaba ili posjeta izložbama iz pomorskog života, te pomoći ili sudjelovanjem u raznim sportskim i drugim natjecanjima. Pomorskim izlošcima članovi su Zavoda umnogome pridonijeli uljepšavanju okoliša zgrade i interijeru pomorskim izlošcima.

Na kraju, ali ne i manje važna, jest znanstvena aktivnost pripadnika Zavoda. Jedan član Zavoda predaje na *World Maritime University* u Malmöu, nekoliko kolega sudjeluje u izradi nacionalnih i međunarodnih zakona na području pomorstva, tri su pripadnika Zavoda članovi Savjeta za pomorstvo HAZU-a, a dva članovi Tehničke akademije znanosti u Zagrebu.

Dnevni rad na pregledu i popravkama splavi

Stjecanje plovidbenih vještina na školskom brodu Burin

Budući zadaci

Bez pretenzije za prioritetom ili intenzitetom, nabrojiti ćemo buduće zadatke Zavoda:

- unapređenje nastave uvođenjem suvremenijih metoda i pomagala, osuvremenjivanjem nastavnih programa
- poboljšavanje kvaliteta vježbi umnožavanjem pomagala u individualnoj primjeni
- sve veće korištenje plovila Škole za praktične vježbe i unapređenje znanja i vještina studenata i pomoraca
- još sadržajnije korištenje vježbi iz terestričke i astronomske navigacije te držanju straža i pomoć pri vezu/odvezu broda, računu stabiliteta, procjeni manovri i održavanju broda tijekom plovidbe na linijskom RO-RO putničkom brodu
- suradnja, razmjena iskustva i boravak na stranim visokoškolskim pomorskim učilištima u svijetu
- suradnja s pomorskim visokoškolskim učilištima u nas, te učilištem Hrvatske ratne mornarice

- suradnja s Ministarstvom znanosti i tehnologije, s Ministarstvom pomorstva, saobraćaja i veze te s lučkim kapetanijama s ciljem poboljšanja pravne regulative i uspješnije primjene i kontrole
- sudjelovanje nastavom na drugim pomorskim učilištima, poglavito na *World Maritime University*
- koautorstvo u udžbenicima i knjigama drugih učilišta ili izdavača bilo u nas ili u inozemstvu
- još intenzivnije sudjelovanje u projektima i elaboratima za potrebe pomorske privrede
- suradnja sa srednjim pomorskim školama oko programa, udžbenika i ostalih njihovih ili zajedničkih potreba
- biti od pomoći svojim brodovima, prostorom ili radom državnoj upravi i pomorskom gospodarstvu
- unapređivanje kvalitete tečajeva uvođenjem dodatne opreme ili u suradnji s potrebnim ustanovama, zavodima, klinikama, vatrogascima itd.
- poticanje studenata na veće angažiranje u pomorskim natjecajima, sportu općenito te društvenom i zabavnom životu i njihovim izdavačkim projektima
- unapređenju znanstvene, stručne i pomorske razine članova Zavoda.

Možemo zaključiti da je Zavod za navigaciju i sigurnost plovidbe u proteklom desetljeću imao aktivnostima bogato i vrlo uspješno razdoblje, da je dao velik doprinos u ukupnom radu Fakulteta i Škole i da će tako nastaviti u idućem desetljeću i stoljeću.

Dr. sc. Dinko Zorović